

Parsha Plug: Parshat Chayei Sarah

Bereshit 23:1-6	בראשית כג:א-ו
<p>1 And the life of Sarah was one hundred years and twenty years and seven years; [these were] the years of the life of Sarah. 2 And Sarah died in Kiriyat Arba, which is Hebron, in the land of Canaan, and Abraham came to eulogize Sarah and to bewail her. 3 And Abraham arose from before his dead, and he spoke to the sons of Heth, saying, 4 "I am a stranger and an inhabitant with you. Give me burial property with you, so that I may bury my dead from before me." 5 And the sons of Heth answered Abraham, saying to him, 6 "Listen to us, my lord; you are a prince of God in our midst; in the choicest of our graves bury your dead. None of us will withhold his grave from you to bury your dead."</p>	<p>א ויהיו חיי שרה, מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים--שני, חיי שרה. ב ותמת שרה, בקרית ארבע הוא קברון--בארץ כנען; ויבא, אברהם, לספד לשרה, ולבכה. ג ויקם, אברהם, מעל, פני מתו; וידבר אל-בני-חתי, לאמר. ד גר-ותושב אנכי, עמכם; חנו לי אחוזת-קבר עמכם, ואקברה מתי מלפני. ה ויענו בני-חתי את-אברהם, לאמר לו. ו שמענו אדני, נשיא אלקים אתה בתוכנו--במקבר קברינו, קבר את-מתה; איש ממנו, את-קברו לא-יכלה מקד מקבר מתה.</p>

Rashi on Bereshit 23:1-6	רש"י על בראשית כג:א-ו
<p>And the life of Sarah was one hundred years and twenty years and seven years: The reason that the word “years” was written after every digit is to tell you that every digit is to be expounded upon individually: when she was one hundred years old, she was like a twenty-year-old regarding sin. Just as a twenty-year-old has not sinned, because she is not liable to punishment, so too when she was one hundred years old, she was without sin. And when she was twenty, she was like a seven-year-old as regards to beauty. — from Gen. Rabbah 58:1] The years of the life of Sarah: All of them equally good. To eulogize Sarah and to bewail her: The account of Sarah’s demise was juxtaposed to the binding of Isaac because as a result of the news of the “binding,” that her son was prepared for slaughter and was almost slaughtered, her soul flew out of her, and she died. — from Gen. Rabbah 58:5].</p>	<p>ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים: לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת מאה כבת עשרים לחטא, מה בת עשרים לא חטאה, שהרי אינה בת עונשין, אף בת מאה בלא חטא, ובת עשרים כבת שבע ליופי: שני חיי שרה: כלן שוין לטובה: לספוד לשרה ולבכה: ונסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק, לפי שעל ידי בשורת העקידה שנודמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט, פרחו נשמתה ממנה ומתה:</p>

Rav Shimshom Rafael Hirsch	רש"ר הירש בראשית פרשת חיי שרה כג:א
<p>These three numbers represent to us the three periods in the development of a human life: the age of childhood, mature youth, and completed old age. A spiritually and morally perfected life could not be better expressed than, as an old man he was old, as a man, a man, and as a child, a child.</p>	<p>מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים. שלשה מספרים אלה מעמידים לפנינו את מהלך התפתחותם של חיי אדם: גיל הילדות, גיל הנעורים המבוגרים וגיל הזיקנה המושלמת. אין ביטוי טוב יותר לחיים שלמים ברוח ובמוסר מאשר שאותו אדם היה זקן בימי זיקנותו, בוגר בימי בגרותו, ילד בימי ילדותו.</p>

Gur Aryeh on the Torah Parshat Chayei Sarah	גור אריה על התורה (מהר"ל) פרשת חיי שרה
Almost slaughtered...Rather it seems that it is because she heard that he almost was slaughtered, therefore she was shocked for this is the way of man to be shocked when he/she hears that something almost happened.	וכמעט שלא נשחט...אלא נראה מפני ששמעה דכמעט נשחט ודבר מועט היה שלא נשחט לפיכך נבהלה שכן דרך אדם להיות נבהל כאשר ישמע כי בדבר מועט היה נעשה לו ענין זה.

Avivah Gottlieb Zornberg, "Cries and Whispers: The Death of Sarah," in *Beginning Anew: A Woman's Companion to the High Holy Days*, edited by Gail Twersky Reimer and Judith A. Kates, p. 182-183

What is *behala*? Again, one could say something like shock. But *nivhal* is not exactly shock. *Nivhal* is something like dizziness, even a kind of nausea. It's vertigo. It's not knowing where one is, a shock in the sense of the loss of orientation. I don't know at all where I am in the world. Gur Aryeh says that this is a universal. It's a very common reaction to a situation in which one is almost--almost--almost...[T]he reaction is a sense of theological vertigo, of asking what does anything mean in that case. If it's really just a matter of a millimeter--it could go this way, it could go that way--how do we understand God's providence? How do we understand anything, in view of such events? The interesting thing is that Rashi, as interpreted by the Maharal (and Rashi is *the* classic interpreter of the Bible), indicates that Sarah dies of something like this. She does not die thinking that Isaac is dead. She knows he's alive, but only by a hair's breadth. And that immediately sets everything awry, does something radical to her sense of order and coherence in the world.

Aish Kodesh by Kalonymus Kalmish Shapira (Excerpt- See Scan for Hebrew)

"In the holy book Ma'or V'Shemesh, we find a quote from R. Menachem Mendel of Rymanov, taken from his commentary on the beginning of chapter 6 in Exodus. It concerns a teaching found in the Talmud (Berachot 5a). R. Simeon b. Lakish said, "The Torah uses the word 'covenant' in its description of salt (Leviticus 2:13). It also uses the word 'covenant' in its description of suffering (Deut. 28:69). This teaches us that just as salt purges meat, so does suffering purify a person."

R. Menachem Mendel of Rymanov adds the following: "And similarly, just as meat is ruined when overly salted, so can a person be damaged by unbearable suffering. For a person to be properly seasoned by suffering, the suffering must be administered with mercy and properly offset against the person's ability to cope."

Rashi asks, "Why does the Torah recount the death of Sarah directly after the account of the binding of Isaac?" Is the text suggesting some connection between these two events? Rashi answers, "When Sarah was told of the binding of Isaac—of how he was prepared for slaughter, of how the knife was laid at his throat—her soul fled, and she died."

So Moses our teacher, the trusted shepherd, deliberately edited the Torah. He placed these two events—the death of Sarah and the binding of Isaac—side by side in the text in order to advocate on our behalf. By doing this, Moses is suggesting that if the anguish is, God forbid, unbearable, then death can result. He is showing us something important: that if this could happen even to Sarah—who was of such stature that the Torah goes to great lengths to tell us how when she was a hundred years old she was as virtuous as a girl of twenty, and when she was twenty years she was as innocent as a child of seven; that in fact all her life she was equally virtuous—if she, Sarah, was unable to bear

such pain, how much less so can we. The Torah may also be telling us that our mother Sarah, who took the binding of Isaac so much to heart that her soul flew out of her, died for the good of the Jewish people. She died in order to show God that a Jew should not be expected to suffer unlimited levels of anguish. Even though a person, with the mercy of God, survives and escapes death, nevertheless elements of his capability, his mind, and his spirit are forever broken and, as a result of his ordeal, lost to him. In the final analysis, what difference does it make, whether all of me or part of me is killed?" (Translation from Kalonymus Kalmish Shapira & Hershey J. Worch. "Sacred Fire." iBooks. <https://itun.es/us/1ueLFI>)

<p>Rabbeinu Bachya Parshat Chayei Sarah 23:1</p>	<p>רבינו בחיי בראשית פרק כג פסוק א</p>
<p>The sages explained regarding Sarah Imeinu: (Bereshit Rabbah 60:15) All of the time that Sarah was alive there was a lit candle from erev Shabbat to the next erev Shabbat and a blessing was found in the dough, and a cloud was attached to the tent. When she died in the land of Israel and she was buried in the land of Israel after a long life, it is written: 'And the life of Sarah was one hundred years and twenty years and seven years; [these were] the years of the life of Sarah.' And it is written right after, 'And Sarah died in Kiryat Arba, which is Hebron, in the land of Canaan.' It seems that this parsha is connected to the section before of the Akeidah, for when she heard about the Akeidah, Sarah died and her soul flew out of her. It is well know that all of the parshiyot of the Torah like these are ordered and connected one to the other and there is a great reason for their juxtaposition, for they are not connected without meaning...What comes and disrupts them is parshat Nachor for immediately after the Akeidah [we read] the generation that lead to the birth of Rivka, the [future] partner of Yitzchak. When Rivka was born, Sarah was already dead, therefore it is immediately after connected 'And Sarah died'. Now it is clear to us the juxtaposition of Rivka in the sentence between the Akeidah before and the death of Sarah after. The Midrash explains, 'thus the death of Sarah is connected to the Akeidah', for the Midrash views Rivka and Sarah as though they are one, for Rivka was not born until Sarah had died, and thus Rivka was in her [Sarah's] place and she was also similar to her in her good deeds.</p>	<p>וכן דרשו רז"ל בשרה אמנו: (ב"ר ס, טו) כל זמן ששרה קיימת היה נר דלוק מערב שבת לערב שבת וברכה מצויה בעיסה וענן קשור על האהל וכשמתה פסקו ונתפרסם זכותה, ועוד שמתה בארץ ישראל ונקברה בארץ ישראל אחרי שהאריכה ימים, הוא שכתוב: ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה, וכתוב אחריו: ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון בארץ כנען. ראויה היתה פרשה זו להדבק ולהיותה סמוכה למעלה אחר פרשת העקדה, כי על שמועת העקדה מתה שרה ופרחה נשמתה. ומן הידוע כי כל הפרשיות שבתורה כמו שהן מסודרות וסמוכות זו לזו יש טעם גדול לסמיכתן כי לא לחנם נסמכו...ומה שבאה פרשת נחור והפסיק בינתיים לומר כי בזמן העקדה מיד אחר אותן התולדות נולדה רבקה בת זוגו של יצחק, וכשנולדה רבקה כבר מתה שרה, ולכך סמך מיד ותמת שרה. ומעתה נתבאר לנו סמיכות רבקה במשפט בין לפרשת העקדה שלפניה ובין לפרשת מיתת שרה שלאחריה. ומה שאמרו במדרש "שלכך נסמכה מיתת שרה לפרשת עקדה", עשה המדרש רבקה ושרה כאלו הן אחת, לפי שלא נולדה רבקה עד שמתה שרה, ולפי שהיתה במקומה וגם היא דומה לה במעשיה הטובים.</p>

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים
שני חיי שרה.

ופרשיי, לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד
נדרש לעצמו, בת ק' כבת כ' לחטא מה בת כ' לא חטאה
שהרי אינה בת עונשין אף בת ק' בלא חטא, ובת כ' כבת
ד' ליופי.

ונבין נא מה מרמז זה לנו, שבכל הצדקניות הנוכחות בתורה לא נאמר כל
כך גדלות כמו על שרה, ועוד זה יותר פלא שגם באברהם אבינו
שנאמר לקמן (כה"ו) ג"כ שנה בכל כלל¹, ורש"י פירש ג"כ שנרמז שהיה בלא
חטא², ומכל מקום לא חזר הפסוק פעם ב' לומר שני חיי אברהם כמו בשרה
לרמז שכלן שוין לטובה.

אמנם איתא בספר הקדוש מאור ושמש, בריש פרשת וארא (ד"ה וארא אל
אברהם), מהרב הקדוש איש אלקים מו"ה מנחם מענדיל זצוק"ל
מרימונו, על הגמרא (ברכות ה:): נאמר ברית במלח ונאמר ברית ביסורין מה
מלח ממתקת הבשר אף יסורין ממרקין כל עונותיו של אדם וכו', דהיינו מה
מלח אם מוסיף יותר מכשיעור אי אפשר לקבל הנאה מהבשר רק דוקא אם
נמלח כשיעור, כך היסורין יהיו ממוזגים שיהיה יכולת לקבלם ויהיו ממוזגים
ברחמים, עכ"ל הק'.

והנה רש"י (כג"ב) פירש ולמה נסמכה מיתת שרה לעקדת יצחק שעל ידי
בשורת העקידה שנודמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט פרחו נשמתה
ממנה ומתה.

היינו שמושה רבינו רעיא מהימנא סמך מיתת שרה לעקדת יצחק כדי

1. "ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים".
2. "בן ק' כבן ע' ובן ע' כבן ד' בלא חטא".

להמליץ טוב בעדנו ולהראות שעל ידי יסורים חס וחלילה יותר מדאי מה
נעשה, שפרחה נשמתה, ועוד באם נעשה כן בשרה, צדקת גדולה כזו שבת ק'
כבת כ' לחטא וכו' ושני חיי שרה שכלן שווים לטובה ומכל מקום לא יכלה
לסבול יסורים קשים, ומכל שכן אנחנו.

עוד אפשר לומר שגם שרה אמנו עצמה שנתנה כל כך אל לבה מעשה
העקדה עד שפרחה נשמתה, לטובת ישראל עשתה, להראות לד' איך
אי אפשר לישראל לסבול יסורים יותר מדי, ואפילו מי שבחמולת ד' נשאר
חי גם אחר יסוריו מכל מקום חלקי כחו מוחו ורוחו נשברו ונאבדו ממנו, מה
לי קטליה כולו ומה לי קטליה פלגא. L

וזה שמתרץ הפסוק "שני חיי שרה", שלכאורה חטאה שרה נגד שאר שנותיה
שהיה לה לחיות באם לא לקחה כל כך אל לבה מעשה העקדה, אבל כיון
שלטובת ישראל עשתה מרמז הפסוק "שני חיי שרה", היינו שנותיה שלאחר
הקכ"ז כולן שוות לטובה כי גם עמהן לא חטאה, לכן ירחם ד' עלינו ועל כל
ישראל וישיענו במהרה ברחמינות וגופניות בחסדים נגלים.